

STORTINGET

Innst. 160 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 41 S (2019–2020)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2020 under Utenriks- departementet (endringer i kortsiktig overgangs- lån til Somalia mv.)

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2020 foreslått at Norge i 2020 gir et kortsiktig overgangslån til Somalia for å innfri Somalias misligholdte lån fra Verdensbankens fond for de fattigste landene, International Development Association (IDA). I Prop. 1 S (2019–2020) foreslo regjeringen en bevilgning på 3 135 mill. kroner til overgangslånet under både kap. 116, post 91 Kortsiktig overgangslån til Somalia og kap. 3100, post 91 Tilbakebetaling av kortsiktig overgangslån til Somalia. Stortinget sluttet seg til forslaget, jf. Innst. 5 S (2019–2020).

Overgangslånet vil inngå i en multilateralt koordinert operasjon der Somalias misligholdte lån innfris i løpet av mars/april 2020. Dersom Somalia ikke får hjelp til å klarere misligholdte lån fra utviklingsbankene og IMF, vil landet ikke få tilgang til gjeldslette under HIPC-initiativet (Heavily Indebted Poor Countries Initiative) og tilgang til nye multilaterale lån.

Nye vurderinger av hvordan operasjonen kan gjennomføres nødvendiggjør at regjeringen i denne proposisjonen foreslår at bevilgning og overskridelsesfullmakt i norske kroner erstattes av en garantifullmakt i amerikanske dollar.

Overgangslånet til Somalia skal gis og tilbakebetales i amerikanske dollar innenfor én og samme kalenderdag. Til gjennomføringen av en slik intradagoperasjon er det hensiktsmessig å benytte amerikanske dollar fra Norges Banks valutaeserver.

På grunn av usikkerhet rundt det endelige lånebeløpet i norske kroner og den praktiske gjennomføringen regjeringen foreslår ved bruk av Norges Bank og valuta-reservene, er det behov for å be Stortinget om nye fullmakter, slik at overgangslånet gis i amerikanske dollar. Hvis operasjonen gjennomføres i løpet av den første uken i mars 2020, slik det legges opp til, blir overgangslånet på om lag 360 mill. amerikanske dollar. Det eksakte beløpet vil avhenge noe av kursforholdet mellom USD og SDR ved gjennomføringstidspunktet. Dersom operasjonen skulle måtte utsettes, vil det påløpe ytterligere beløp ved akkumulering av mislighold fra Somalias side, i gjennomsnitt om lag USD 1,5 mill. per måned. For å ta høyde for denne usikkerheten foreslås en ramme for fullmakten på USD 400 mill.

Endringer i budsjettforslaget for 2020

Kap. 116 Internasjonale organisasjoner

POST 91 KORTSIKTIG OVERGANGSLÅN TIL SOMALIA

Det foreslås at bevilgningen på kap. 116 post 91 reduseres med 3 135 mill. kroner til null kroner for 2020 og erstattes av en statsgarantifullmakt på inntil USD 400 mill. for Norges Bank.

Kap. 3100 Utenriksdepartementet

POST 91 TILBAKEBETALING AV KORTSIKTIG OVERGANGSLÅN TIL SOMALIA

Det foreslås at bevilgningen på kap. 3100 post 91 reduseres med 3 135 mill. kroner til null kroner for 2020

og erstattes av en statsgarantifullmakt på inntil USD 400 mill. for Norges Bank.

FØRSLAG TIL FULLMAKT TIL Å STILLE STATSGARANTI

For at Norges Bank skal kunne delta i gjennomføringen av statens overgangslån til Somalia og stille sine valutareserver til disposisjon for staten i transaksjonen, foreslås det følgende romertallsfullmakt fra Stortinget:

«Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2020 kan stille statsgaranti for et beløp på inntil USD 400 mill. for Norges Banks lån til staten for overgangslån til Somalia.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jette F. Christensen, lederen Anniken Huitfeldt, Marianne Marthinsen, Anne Sandum og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Hårek Elvenes, Trond Helleland, Ingjerd Schou og Michael Tetzschner, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Christian Tybring-Gjedde og Morten Wold, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, fra Venstre, Ola Elvestuen, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Sigbjørn Toskedal, viser til foreliggende proposisjon der Stortinget bes om å gi sitt samtykke til at Norge gir et kortsiktig overgangslån til Somalia for å fjerne landets misligholdte gjeld overfor

Verdensbankens fond for de fattigste landene, slik det ble forklart i Prop. 1 S (2019–2020). Komiteen viser til at regjeringen ifølge foreliggende proposisjon legger opp til at det over bistandsbudsjettet, innenfor gjeldende bistandsramme for 2020, utbetales et beløp til gjeldslette for Somalia tilsvarende beløpet IMF tilbakefører til Norge fra bufferfondene i forbindelse med restanseklarereringen for Somalia, omregnet til norske kroner. Beløpet vil dekkes over kap. 159 Regionbevilgninger, post 75 Afrika. Norges andel av disse midlene er estimert til SDR 1,88 mill., tilsvarende om lag 25 mill. kroner, avhengig av kurs og påløpte renter ved tidspunkt for tilbakeføring. Komiteen støtter regjeringens forespørsel om at bevilgningen på kap. 116, post 91 reduseres med 3 135 mill. kroner til null kroner for 2020 og erstattes av en statsgarantifullmakt på inntil USD 400 mill. for Norges Bank.

Komiteen understreker at lånet fra Norge kanaliseres gjennom Verdensbanken, ikke Somalia, og at det umiddelbart vil følges opp ved at Somalia får et nytt lån fra Verdensbanken som benyttes til å innfri overgangslånet fra Norge. Komiteen erkjent med at dette anslås å bli gjennomført i løpet av få timer. Komiteen viser til at Norge har bidratt aktivt til freds- og stabiliseringsarbeidet i Somalia siden begynnelsen av 2000-tallet og har en god dialog med somaliske myndigheter og de internasjonale finansieringsinstitusjonene. Tilsagn om kortsiktig overgangslån fra Norge føyer seg således inn i Norges eksisterende engasjement for Somalia.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
116		Internasjonale organisasjoner	
	91	Kortsiktig overgangslån til Somalia, nedsettes med fra kr 3 135 000 000 til kr 0	3 135 000 000
Inntekter			
3100		Utenriksdepartementet	
	91	Tilbakebetaling av kortsiktig overgangslån til Somalia, nedsettes med fra kr 3 135 000 000 til kr 0	3 135 000 000

II

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2020 kan stille statsgaranti for et beløp på inntil USD 400 mill. for Norges Banks lån til staten for overgangslån til Somalia.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 12. februar 2020

Anniken Huitfeldt

leder

Ingjerd Schou

ordfører

